

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrisurile nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/2 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

— Apare în fiecare Joi. —

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Post festa.

Acum, după-ce celelalte două naționalități cu cari înainte de asta cu câțiva ani am încheiat alianța naționalităților, anume Slovaciei și Sârbiei, prin activitatea lor electorală încununată de succes deservit, au dat teoriei pasivității lovitură de moarte, dovedind prin faptă că sub ori-ce împrejurări, fie acelea cât de vitrege, poți valida puterea ce residă în masele poporului, numai se vrea, acum, când vedem că azimâne în parlamentul țării va răsună glasul celor 5 deputați naționali — și celelalte foi române încep a abandona poziția lor rigidă pe lângă „activitate“, nu mai accentuează cu atâta tărie și convingere oportunitatea acestei tactice, ce s'a dovedit pentru poporul nostru atât de funestă, și — în locul întâiu „Tribuna Poporului“ — încep a bate în retragere.

„Tribuna Poporului“ anume ne pune în perspectivă intrarea ei în șirul celor cari demult luptă pentru activitatea parlamentară, ca pentru singura politică sănătoasă, care poate duce la izbândă.

În unul din nr-ii sei din urmă reproduce anume un articol al „Telegrafului român“, în care fiind vorba de alegerile decurse, se arată cât de puțin pasivi am fost, cât de puțin au ascultat alegătorii români de glasul fruntașilor întruniți la Cluj. În alt număr apoi, în articolul de fond proclamă deja hotărât activitatea parlamentară pentru cazul dacă în vr'un cerc românesc s'ar nimici alegerea făcută, și-apoi firește în mod absolut pentru viitoarele alegeri generale.

Toți cei cari au urmărit anume nepreocupați decursul elegerilor s'au putut și au trebuit să se convingă despre minimala influență ce-a exerciat apelul dela Cluj asupra alegătorilor români: au mers cu toții la urne în mase, și că au mers pentru *străini*, că nu li-s'a dat prilej să meargă în interesul unor bărbați ieșiți din sinul lor și cu tragere de inimă pentru necazurile lor e unul dintre multele rele ce se pot pune pe socoata acestui apel fatal.

Înzadar încercăm a ne amăgi pe noi și a amăgi pe alții că apelul a avut influența binefăcătoare, reînchegând solidaritatea partidului, din contră, dacă ar fi fost cu puțință, apelul ar fi nimicit și umbra de solidaritate ce mai lega partidul.

Recunoaștem, că în unele cercuri, anumiți alegători s'au ținut departe, și cu brațele încrucișate au privit sgomolul alegerilor din jurul lor — cum se

exprimă o foaie românească — asta nu dovedește închegarea solidarității, alegătorii aceștia n'au format *regula*, ci tocmai *excepția* și cei mai mulți au rămas pasivi din indiferentism, lipsă de interes față de soarta poporului, din indolența înăscută nouă și potențată prin declararea pasivității și nu din convingerea că e datorința lor să asculte de apel, că astfel frontul împrăștiat al luptătorilor se închiagă.

Dorul de-a ne vedea șirurile închegate se nu ne seducă să vedem lucrurile în coloare aurie, să ștergem dintre motivele cari au îndemnat o parte a alegătorilor să rămână pasivi, motivele egoistice, iubirea comodității și a liniștei, căci odată ne vom trezi numai că socoata ni-e plină de greșeli mari.

Ne-ar plăcea să fim proroci răi, când ne exprimăm teama, că — sosită odată vremea când toți Românii vor fi abandonat pasivitatea — tocmai actualii stâlpi ai ei vor fi cei dintâi cari vor dovedi că nici între ei n'a existat nici odată o adevărată solidaritate de principii, că aparenta solidaritate a isvorit din teama să nu-și pericliteze autoritatea arogată.

Actualii fruntași știu bine că proclamată odată activitatea vor trebui să facă loc adevăraților fruntași ai poporului: *bărbaților muncii!*

„*Autorizata*“ dela Sibiu, în loc să ne răspundă la întrebările adresate ei în numărul trecut al foii noastre și anume:

Că are cunoștință despre aceea, că un fruntaș ce-a semnat apelul dela Cluj și-a dat cuvântul că în cas de lipsă votează pentru candidatul kossuthist Barabás împotriva lui *Coloman Tisza*, în unul din numerele din urmă publică niște amănunte — pline de neadevăruri — despre alegerile dela Orăștie, scriind între altele despre candidatul nostru că ar fi promis că va șterge niște dări greu simțite și a. E aproape de prisos să spunem că scrisesele aceste sunt inspirate de re-credință. Candidatul nostru — asta o poate înțelege fiecare om cu judecată serioasă — a promis numai că va lupta din toate puterile pentru ștergerea acelor (dări a se vedea „*Minciunile pasiviștilor*“).

Pentru „*autorizata*“ însă, care are la activ atâtea corespondențe pline de neadevăruri, precum se vede, o scornitură mai mult sau mai puțin nu numără.

Intimpinare.

Deoarece intimpinarea noastră adresată redacției „*Tribuna*“ și „*Gazeta Transilvaniei*“ nu s'a publicat, ne vedem nevoiți a ne folosi de foaia proprie, cu atât mai virtuos, că rapoartele din acele ziare sunt peste măsură tendențioase și neadevărate cu privire la alegerea de deputat dietal în cercul electoral al

Orăștiei. Regretăm, că reflexiunile noastre le vor pricepe numai aceia, cari au cetit „*Tribuna*“ și „*G. T.*“. Eată-o:

Dle Redactor!

Raportul anonim despre alegerea din Orăștie cuprinde în sine multe neadevăruri și învinuiri ticăloase, Te rog deci cu toată stima să binevoești a da loc pentru orientarea dreaptă și fidelă a publicului, acestor lămuriri.

Este adevărat că în mai multe comune am ținut vorbiri de program; arătând neajunsurile și drepturile noastre.

M'am nisuit a suscita în inimile țeranilor noștri părășiți, simțul de datorințele lor național-politice și a-i face conștii de drepturile lor.

Aceasta-i școala politică, de ce avem lipsă atât de arzătoare!

Este o minciună, că eu aș fi promis ori-ce favor ori schimbare; am promis că cu trup cu suflet *voiu lucra* pentru schimbarea neajunsurilor și voiu suleva în parlament toate pretensiunile noastre atât de juste.

Este o minciună ticăloasă, deamă de anonimul raportor, că ori în care comună să fi fost cel mai mic «chef».

Din contră, am deslușit poporul, că să nu aștepte beuturi, mâncări, ori vinars, pentru-că rușine este, ca cineva să-și vînză convingerea sa pentru beuturi ș. a.

Poporul în toate comunele a fost entusiasm într'un grad atât de mândru și imbucurător, de nici prin fire nu i-a plesnit să aștepte beuturi.

Din entuziasmul general m'am convins, că acest popor este un popor de inimă, cu care s'ar putea lucra, dacă nu l-ar strica niște *pezevenchi* ca raportorul, cu minciuni și seduceri ticăloase.

Este mai departe o minciună obraznică și cutezantă, că eu în vorbirea mea din Orăștie aș fi scusat maghiarisarea numelor de localități, și că acelea le-ar fi cerut împrejurările, trebuința oficiilor publice!

Mă mir cum poate cineva, deși anonim, a minți așa de vedit, despre declarații făcute în fața unui public de multe sute de oameni cinstiți!

«Inteligența», dar numai cea răutăcioasă și preoții cei mai mulți e adevărat că n'a votat.

Dar se știe, că așa poreclita «inteligență» (!) din Orăștie n'a fost pasivă, ci a luctat sub conducerea molochului lor mână în mână cu partidul contrar, *adecă pentru reușita baronului Nopcsa*; ceea-ce se vede din voturile din *Vinevea și Binținț, reședințele Drului I. Mihu, și se vede și din votul „inteligentului“ (?) Iosif de Orbonaș, cumnatul Drului Mihu, care încă a votat pentru bar. Nopcsa Elek.*

Românii din Sibiel, unde unul de-ai lui, *Dr. Mihu e preot*, toți au votat cu baronul Nopcsa până și *preotul gr.-cat. Nic. Avram*. Ce neghiob e dar raportorul când se mândrește cu «pasivitatea»! Ori doar *votarea cu guvernul e pasivitate?*

Raportorul anonim scrie minciuni, calumniând pe bravii țerani din Orăștie, că ei nu din convingere, ci numai seduși ar fi votat pentru mine.

Il declar pe pezevenchiul de raportor aci în public de un mincinos miserabil și ticălos, până-ce nu va dovedi, că aserțiunile lui sunt drepte.

Din contră mi-s'a comunicat, că un anumit om, unealtă de-a «clicei» a răspândit printre țeranii din Orăștie știrea, *că dacă vor vota cu mine, „Ardeleana“ va detrage ajutorul dela biserică gr.-or. din Orăștie.*

Pentru baronul Nopcsa au votat 149 Români, între aceștia *trei preoți: Nicolae Avram gr.-cat., Dionisie Lula și Irimie Necșa gr.-or.*, pe aceștia însă anonimul raportor nici că-i pomenește!

I-se vîd deci ghiarele acestui nemernic ticălos de raportor, că unde *ar fi* de apostrof, acolo *tace*.

Referitor la eliminarea punctului prim a programului nostru național, care eu expressis verbis — fără punctul prim — l'am primit și l'am explicat la poporul adunat în Orăștie, care până acuma firește nici n'a putut să cunoască conținutul acelui program, fiindcă „*pasiviștii*“ nu se ocupă cu luminarea poporului — repet, că eu acel punct, tocmai din punct de vedere român, nu-l aflui de îndestulitor, fiind prin realizarea lui, Români din Ungaria isoiași.

Apoi de altă parte, să poftiți a ceti articolul de lege XV. din 1899 și atunci veți afla, că un *candidat* de deputat — nu deputat — despre ce lucruri nu poate vorbi în cuvântările sale de program. (§. 3 p. 8).

Și acuma o mică statistică: s'a dat cu totul 666 voturi; din cari am primit și eu: 221.

Vă întreb, *că dacă față de toate sforțările administrației, a pretorilor și a clicei obscure Mihu et Comp. totuși am primit 221 voturi: nu-i aceasta o învingere morală?*

Acești 221 de bărbați cinstiți toți au votat din sfânta lor convingere, aceste voturi sunt *curate ca aurul* și de cea mai mică murdărie! N'a fost adunate nici barem cu un singur păhar de beaură ori alt soi de corumpere. Până când alegătorii lui Nopcsa în decursul alegerii beau și se îmbătau pe ședule căpătate dela corteușul lui principal Fr. Schulleri.

Să vă spun un episod: dintre alegătorii români din Binținț unde dr. Mihu are avere și legături, mai mulți au fost în tabăra lui Nopcsa, și acei slăbănogi a învitat și pe ceilalți 5 inși să intre în ceata lor; cari însă li-a răspuns, că: *ei n'a venit să voteze pentru beaură, ci după simțul lor!*

Cari credeți, că au fost cei cinstiți și cari au fost cei decăzuți? Pentru mine aceste 5 voturi au fost mai scumpe decât mii și mii de voturi corupte!

Ferește, *josnicul* raportor, ca om fără de cel mai puțin simț de onoare și ambițiune nobilă, aceasta nu o poate pricepe.

Altcum la dorința țărânimii noastre cinstite e foarte probabil, că *alegera va fi atăcată*, și sperăm că vom mai trece în scurt prin o luptă cu atâția vrășmași vezuți și ascunși! Eu nu despezerez până vîd, că lamura țărânimii noastre ține la dreptul și datorințele sale! Cu nădrăgarii, ori cum se numesc ei „*inteligența*“ (!?), vom isprăvi noi, numai să jasă de după tufă.

Dacă voești să știi, dle Redactor, cine e acea „*inteligență*“, apoi cetește cu atențiune *biografiile lor fidele* în „*Activitatea*“ noastră; acolo livei vedea pe ei și faptele lor murdare și josnice; și dacă d-ta ești om drept ceea-ce presupun, apoi binevoește a reproduce *posele lor binemerite* să știe lumea, că ce

fel de poame is guralivii acestia. Aşa cred că şi raportorul anonim e între ei.

Răsfângeri.

«Tribuna» dela 13 l. c. în nr. 179 din nou își deschide coloanele sale pentru simbrășul Spic, unicul corespondent al foilor române, cunoscut corector al unor corespondenți de a șepta mână, cari numai atunci scriu, când sunt siliți a apăra neamurile slăbănogo de mărșavele lor fapte și mai josnicilor lor caractere, precum și a altor clicăși.

Așa și acum sub rubrica «Alegerea dela Orăștie» cu o obrăznicie ne mai pomenită îndrăgă o sumedenie de minciuni sfruntate, cari de cari mai încornurate, tot atâtea iscodiri vrednice de aplicat la speciala caracteristică a lui Spic.

Am auzit și noi, că un seamăn a lui Spic, și nu mai mulți, s'a rămășiț că Dr. Muntean nu va avea nici 100 voturi. Candidatul nostru a promis, că va lucra pentru clarificarea referințelor legii de pădure și-a pașunelui, deoare-ce acele — cu deosebire în comunele urbariale — sunt rău aplicate. În cari comune ar avea loc sanarea relelor Spic nici idee nu are și pentru el referințele acelea sunt lucruri necunoscute. Ușurarea taxelor pădurei nu atrină dela dietă. Aceasta încă nu o știe coresp. Spic. Respectarea limbii române este precisată în legea despre egală îndreptărire. Predicatele se câștigă în mai multe feluri, după-cum adecă unul și altul arată însușiri bune sau rele. Așa unii primesc predicate de V.-Hunyad, Fűzes și Rusca, ear' alții de Pincescu, Jeler, mărtani falși etc., acestea apoi trec dela părinți la fii și așa mai departe.

Afacerea cu ridicarea taxei de pășune sub care gem locuitorii acestui oraș fără dilerință de naționalitate, este prea bine cunoscută și o vom suleva din nou la locul și timpul cel mai potrivit, care nu este departe. Istoricul acesta este depus în celea 20 coale recurse, așternute în mai multe rânduri la municipiu, ministru și judecătoria administrativă. Chiar prin influința unui deputat dietal, apoi prin datele schimosite de autorități a succes ridicarea acestei taxe la locurile mai înalte.

Afacerea aceasta încă nu este finalizată și la tot casul un deputat dietal cu durere pentru poporul alegător ar fi putut mult ajuta, fie acela Dr. Muntean sau altul. Deputatul străin care nu cunoaște păsurile alegătorilor, până lumea nu va arăta interes binevoitor. Dacă Spic va putea dovedi numai chiar cu un alegător creștin și cu inimă curată, fără martori, că a circulat listă în

cercul electoral și aceea a fost subscrisă de careva alegător, noi suntem gata a da pe scopuri filantropice 1000 cor. Oamenii din jurul «Daciei» au și dat spriginul cuvenit din motive bine pricepute.

Care ce fel de trecut politic național are, nici pe de parte nu sunt chemați oameni cu trecut clandestin a judeca, a cărora fapte obștești și private au lăsat urmări triste în urma lor, pe unde numai s'au învățat mai mult sau mai puțin.

Din direcțiunea «Daciei» au votat 9 inși, s'au reținut 2. Din comit. de supraveghiere au votat 3, s'a reținut 1 membru, ear' unul nu a fost alegător. Aceasta dovedește, că Spic ar fi voit să aibă ingerință și aici, ca la «Ardeleana», cu care se laudă.

Dacă oamenii «Daciei» ar fi dezvoltat numai pe jumătate atâtea activitate, ca ardeleniștii, sigur ar fi reușit candidatul nostru. Colindatul alesului deputat pe la Dr. Mihai în Vinerea și mai pe la unii, apoi adresele procurate pentru expedarea «Apelului» celor dela Cluj și-a «Gazetei Transilvaniei», sunt tot atâtea dovezi, că pasiviștii de acum au fost cu mult mai activi decât activiștii cei pe față.

«Ardeleana» și oamenii ei au lucrat și acum ca și în timpurile trecute la alte alegeri de deputați, la cari și de altcum am promis că vom reveni.

Ca clubul săses a comunicat decisiul lor în scris sau verbal cu candidatul Dr. Muntean, este o scornitură urzită în biroul «Ardeleani», cu atâtea mai puțin motivele indicate. Apoi, că Sașii sar fi încumetat a ne da lecții de ținută, nici presupune nu se poate.

Protopopul Domșa a urmat sfaturile ținutei active, profesate de foaia Archidiecesei «T. R.» Aceasta nu-i va lua-o în nume de rău Spic. Că a fost bărbat de încredere alături cu Bercian, asemenea nu are drept a o despecta. Alegătorii români din Orăștie, 80 la număr au votat cu toții de timpuriu și cei câștigați mai târziu au fost toți săteni, prin urmare nu i-a scornonit nime de acasă.

Pe Spic îl doare, că alegătorii români țărani din Orăștie au mers cu candidatul Dr. Muntean. Această experiență va mai avea prilej a o face, căci oamenii sunt sături deja de purtat pe la icoane, după-cum era datina. Acest al doilea cas este de ajuns să se convingă toți exploatareii poporului, că nu se va da mai mult crezământ acelora cari nici când nu sar intru ajutorul lui, atunci când aspirările sunt atât de simțitoare. Aci putem zice, că «a trecut baba cu colacii». Amenințările cu detragerea subvenției dela «Ardeleana» nu mai prind. Locuitorii țărani români din Orăștie au venit la convingere, cari sunt adevărații lor apărători și cari în faptă lucră pentru sprijinirea intereselor lor. Era și timpul suprem ca așa să fie.

Cum și cui a vorbit în Turdaș, s'a văzut dela votare, că despoticul notar Roșu nu și-a mai putut juca halaripul ca la alte alegeri, când își ducea alegătorii ca pe un cârd de oi. Inzadar se încrunta cătră alegători și stătea ca un pandur înaintea lor în fața urnei, că spaima nu mai prindea. Turdășenii și Pricăjenii au dovedit, că el mănăcă pâinea lor și el are să joace după cum pe viitor îi vor fluera. Mai bun serviciu îi face Spic să nu pomenească de Turdaș și Pricaz, că ițele și așa se încurcă pe zi ce merge, apoi Spic și alții de-a lui Doamne puțin îl vor putea ajutura din încurcături. Atât notarul Roșu, ca și alți ortaci ai lui, ar face cu mult mai bine, ca în lupte electorale să ste de parte, pentru-că pe la noi porunca nu prinde, ca la Valea-Iepi sau Porcurea. Amintește Spic de Vaidei. Cu ce entusiasm au primit bravii Vaidieni vorbirea de program a candidatului, a dovedit împrejurarea, că unul ca unul a votat cu Dr. Muntean. Spic n'a avut nici timp și nici prilej a cunoaște pe acești oameni, cari nici când n'au tradat cauza adevărat românească. A corupe pe Vaidieni este imposibil. Trecutul lor este cunoscut și nu este putere să-i poată duce în tabără străină.

Că adevărat naționalism și românism a fost a rămânea aici la noi pasivi, cade în competiția altui for mai chemat de-a judeca. Dintre 634 alegători români au votat cu Dr. Muntean 221 și cu Nopcsa 149, prin urmare mai bine de jumătate. Ahea recunoaște ceva bun Spic în tot răul și anume: «din cei veniți la urnă, am văzut comune, ca Romosul, Romoșelul (unde rămâne Balomirul, Căstăul, Pricazul și Vaideiul?) în care sentimentul e așa de viu, că chiar și primarii comunali mergând la urnă, au votat cu Românul, nu cu Ungurul! Onoare lor! cum și preoților cari i-au putut îndupleca la atâtea! Pagubă este numai aceea, că cei 149 Români din Vinerea, Șibot, Pischinți și Beriu etc. au trecut la Nopcsa.

Alegerea noastră de aici era de tot liberă, dacă pasiviștii nu se mestecau și nu ar fi fost jaluzi pe candidatul Dr. Muntean. Este constatat, că atât Spic ca și tuti quanti, au fost conduși numai de ura personală atunci, când mai bucurosi vedeau și auziau voturile române dându-se lui Nopcsa decât lui Muntean, vezi aceste sunt gurile necruțătoare, acestea sunt oameni fără conștiință, ear glasurile adevărate și la bine povățuitoare numai ale noastre au fost și cu mare ușurință au trecut pasiviștii mascați peste interesele adevărat românești.

Dacă Românii din acest cerc ar fi fost uniți barem la acest act și ar fi trecut peste veleitățile locale orăștiene, după-cum ar fi trebuit să fie. Dacă atacurile «Ardeleani» și ale «Daciei» se puneau la o parte, de sigur că un Nopcsa, sau și alt candidat mai pre-

sus decât el, nici nu ar fi îndrăsnit a-și pune candidatura în acest cerc, ear alegătorii unguri, sași și jidani vă luau locul pasiviștilor, pentru-că erau făcuți imposibili de izbândă. Acesta ar fi fost un bun augur pentru viitor și nu credem să se afle Român cu simțăminte adevărate, care să mai creadă, că la alt ciclu se vor mai afla 18 bărbați, cari să mai emaneze un «Apel» pentru susținerea pasivității atât de desastroasă.

Dacă pasiviștii lui Spic cu toată ceata lor și cu conducătorul lor sunt de credință, că noi vom da napoi față de ei, apoi amar se înșală. Una se o știe că partidul nostru din zi în zi crește și se înmulțește, pe când al lor scade, lucru firesc. Armele noastre au fost, sunt și vor fi: întărirea, apărarea și înaintarea scumpului nostru popor și a intereselor lui din Orăștie și jur! Și acestea numai prin alegerea Diului Muntean am cugețat a le ajunge mai cu efect. Vedea-vom care unde vom ajunge!

Recomandație.

Domnii Petru Banciu și Rusalin Ionescu pielar, pășind în tovărășie au deschis în Orăștie, în casele dui George Baciu, Piața-mare, o prăvălie, în care vând talpă, piele, opinci și lucruri de lipsă la pantofari și ciobotari, în mare și mic.

Luând notiță despre această nouă întreprindere, apoi și împrejurarea, că cu acest ram de negoț până acum aici nu s'a ocupat nici un Român, recomandăm din toată inima pe acești doi tineri măiestrii români, neguțătorilor dela sate și țăranilor, cari au lipsă de această marfă atât de căutată.

A fost timpul suprem ca și pe acest teren să se facă începutul, cu deosebire din parte românească, deoare-ce vedem și ne-am convins cu ochii, că cele cinci prăvălii cu aceeași marfă cum prosperează, chiar pe contul publicului țărănesc român, ba unii și-au făcut avere însemnată și au dat-o pe boerie.

Avem nădejde, că domnii întreprinzători vor face prețuri moderate și vor tracta cu poporul nostru cuviincios, încât să avem plăcutul prilej a-i recomanda și mai departe spriginului binevoitor al neamului nostru.

O dorință ferbinte mai avem, ca inteligența noastră de pe sate, preoți și învățători, precum și alți cărturari, să le dea ajutorul de lipsă prin aceea, că vor recomanda această întreprindere din tot sufletul.

Credem sosit timpul de a ne spriginii împrumutat, căci dela străini înzadar am aștepta după bine!

Gratulându-le pentru pasul întreprins, le dorim succes bun și prosperare!

FOIȘOARA

Femeilor noastre.

(Urmare din nr. 34).

Acum, dacă pe lângă înlăturarea înceată și bine judecată a acestor cauze, de care nu voesc a mă ocupa în prezentul articol, am mai adăoga și infiltrarea, înrădăcinarea gustului pentru muncă, din toate punctele de vedere nu știu dacă efectele n'ar avea darul să mulțumească, chiar pe cei mai sceptici dintre contemporanii noștri.

Cu deosebire ar trebui să se desvoalte în tînăra generațiune feminină, atât la oraș cât și la țară, gustul pentru lucrul manual, căci chiar atunci când femeia n'ar avea nevoie să muncească pentru a câștiga, totuși ceasurile ei de libertate va ști cu folos să le întrebuințeze.

Croitul și lucratul albiturilor de lux și ordinare, broderii, dantelării și ajururi, câte și mai câte lucruri în adevăr de artă nu pot isvorî din harnica mână a femeii. Și când te gândești câte se pot face cu ajutorul a câtorva ace și mosorele de ață, te minunezi cum de aceste indeletniciri n'au ajuns generale, căci spre rușinea noastră, se găsesec încă multe femei, ce desprețuesc lucrul ma-

nual, simțindu-se mult mai mulțumite când se pot aduna mai multe la un loc, spre a-și pierde vremea cu vorbe și fapte nefolositoare ca: vecinicele bărfeli pe sama altora, jocul de cărți, indeletniciri așa de nepotrivite cu acele pentru care natura creând femeia a menit-o.

Gândiți-vă numai de câte toloase nu s'ar bucura casa unei femei, ce întrebuințază tot timpul disponibil pentru lucru și gospodărie.

Copiii, având un așa fericit exemplu înaintea ochilor, vor face și ei la rândul lor tot astfel. De câte ori nu vedem cu mahnire femei vrednice și sănătoase, ce nu-și dau osteneală, nu lucrează nimic, sau aproape nimic nici pentru dânsese, nici pentru copiii lor, ci dau tot la croitori, cu toate că aproape n'au cu ce face față acestor cheltueli, și fac cele mai caraghioase combinațiuni numai ca să poată scăpa cu obraz curat; pe când dacă în loc de învățătură de gospodărie, cea căpătat-o în vre-un institut hig lif, ar fi învățat într'o școală de profesiune, având, bine înțeles și dragoste de muncă, ar putea să coase nu numai pentru casa lor ci și pentru alții, cu mai multă dare de mână, aducând astfel un îndoit folos, atât lor, cât și gospodăriei însăși.

Dar ne acoper, ne încătușează nenoro-

citele de prejudicii, și de mici am învățat că a lucra e rușine și mai bine murim de foame ori cerșim pe altă cale, de cât să ne dăm la lucru.

Și cu asemenea apucături un popor, o națiune nu poate merge spre progres, sau, chiar dacă merge, progresul acela e mult mai fin ca boaba spumei.

Oare pânzele aceste frumoase: de ață, de mătase, de olandă, de lână, tot-deauna se țeseau prin fabrici? De sigur că nu. Era o vreme când toate aceste materii se lucrau în casă și formau una din capitalele ocupațiuni ale gospodăriei, chiar doamnă de-ar fi fost stăpâna casei.

Azi au mai rămas puține urme de aceste ocupațiuni folositoare, de aceste indeletniciri prielnice și aducătoare de belșug. Ici, colo mai vezi câte o țărăncă, de țirgovețe nici nu mai e vorbă, cu câte un val de pânză că-l aduce de vnzare, căci cele mai multe nu se vând, dar chiar când le trebuie pânză, cumpără americană ori hasa (madipolan) proastă căci îi iefină și nu se face cu osteneală. Cât de frumos ar fi ca în casa fiecărei gospodine, să se găsească în loc de masa verde un răsboiu la care ea, în ceasurile libere, să-și țese fel de fel de pânzături frumoase, din care și-ar face albituri și haine ușoare de vară.

Și doar nu vom putea tăgădui că deși educațiunea și instrucțiunea ce se dă fetelor la noi e de cele mai multe ori greșită și departe de a contribui la îmbunătățirea stărei nemulțumitoare în care ne găsim, totuși, în această atmosferă de nepăsare și lipsă de inițiativă, răsar, din când în când, ca niște luceafări luminoși, femei, ce une-ori fără pretențiunea de a da o direcțiune, de a forma un curent, au lucrat spre binele și propășirea societății.

»Picătură cu picătură face lacul mare; ear' munca este adevărată bogăție a omului», zic bătrânii, și cât de bine se adeverește aceasta.

E de mirat însă cum exemplele bune nu prind adenci rădăcini între toți oamenii, cari, ca ființe superioare, pot deosebi binele și folosința lor.

Femeia dela țară, cât și țirgoveță, care își are casa împrejmuită cu o mică livadă, se pot deda cu cel mai mare succes la cultivarea gândacilor de mătase. Dar să zic că n'ar avea nevoie să vândă produsele, ci numai pentru dânsese să le ție, ce albituri mândre, ce podoabe domnești n'ar putea face, pentru casa lor, din strălucitoarele fire ale gogoșelor.

Vermii de mătase dac'ar fi cultivați la noi pe o scară mai întinsă, dacă s'ar putea ajunge la infiltrarea acestei ramure de activi-

NOUTĂȚI

— **Dela căpitanul de poliție** primim încunoștințarea, că la 21 l. c., 8. oare dimineața, s' a va ținea controla cu glotașii născuți în Orăștie și acei străini, cari locuiesc aici, fieștecare glotaș s' a fie provăzut cu certificatul și coala de recomandare sub greumentul de pedeapsă. Aceia cari sunt împedecați a lua parte, s' a facă arătare în scris, primind grațuit dela căpitanie coala de însuare.

— **Tantiema funcționarului.** Imprejurarea că funcționarul, atunci când i- s' a denegat plătierea tantiemei pretinse, nu a pornit imediat proces contra societății, și faptul că după reîntrarea sa în serviciul societății, funcționarul a tăcut despre pretensiunea sa — de teamă de a- i periclită postul, — după drept nu se poate considera ca o renunțare definitivă a funcționarului respectiv la tantiema ce- i compete.

(Curia reg. sub. Nr. 1351/900).

— **Dreptul disciplinar al societății pe acțiuni.** Din dreptul societății pe acțiuni de a- și disciplina funcționarilor urmează, că faptul constat în urma cercetării disciplinare este a a se considera ca adevărat și că asupra măsurii pedepsei dictate nu se mai poate delibera. Judecătoria însă la tot cazul poate și trebuie să cerceteze dacă faptul sau întelăsarea constatată pe cale disciplinară în sarcina condamnatului, formează delict disciplinar sau nu; căci lipsind delictul, activitatea forului disciplinar încă înceată.

(Tabla reg. din Budapesta sub. Nr. 56/901.)

— **Ministrul de justiție Ploșez trântit de Ovrei.** Ministrul numit s' a dus la Baia în presara de »ziua lungă« ca s' e și țină vorbirea de program, ca mănzi reflectând la mandatul de deputat al acelu cerc. Înțelegând ovreii despre intențiunea lui a mână o deputație cu rugarea, s' a ia în băgare de seamă s' e bătoarea lor și s' e binevoiască a amina vorbirea până după ce vor ieși seara din sinagogă, deoarece- ce toți ovreii fiind peste zi acolo, nu vor putea participa la vorbire și eventual la banchet.

Ministrul a declarat deputației scurt și la înțeles, că el nu recunoaște s' e bătoarea de mănzi.

Indignarea ovreismului era la culme! Urmarea a fost, că la alegerea de deputat l- a trântit pe ministrul și a ales pe un jidan, avocat tinăr, cu program kossutist. Aceasta taină adevărată s' e colportează de jidanii călători ca un memento. Unde ați băgat carul, Dlor ministri!!

tate în marea majoritate a gospodinelor, ar forma, această indeletnicire, una din ocupațiunile femești cele mai bănoase. Inchipuri- vă acum că persoana, ce se ocupă cu sericicultura, ar mai avea sub conducerea ei un atelier de țesătorie în care subțirele fire de ață, mătase și lână s' ar preface în țesături trainice și frumoase și un atelier de confecțiuni, unde acele pânzeturii s' e se prefacă în tot soiul de haine și albituri.

Este însă o zicală, care sună cam așa: »Inceputu- i anevoie, urma vine dela sine«, și în adevăr, nu ne trebuie decât câte- va femei bărbătoase, cari s' e facă începutul, căci în- dată- ce foloasele unei ocupații sunt mai veditate, mulți s' aruncă la noroc într'acolo.

Cine însă va face începutul?

Cine? Tînăra generație feminină, care de pe băncile școalei va eși cu ideii nouă, neprivind ca unica și singura fiintă: profesora- tul, slujba dela stat; tînăra generație feminină, va înțelegă că nu e menirea femeii pe pământ, de a visa o leafă fixă, de a fi vecinic departe de casa și copiii ei; vor înțelegă și ale noastre odată că pentru femei sunt rezervate alte căi, ce o pot face și pe dânsa fericită și pe cei de- aproape ei și societatea în mijlocul căreia trăiește.

Dela voi dar' se așteaptă viitorul.

Laurenția Gribincea.

— **Săpatul locului pentru legumi.** Pământul pentru legumi trebuie de două ori săpat, toamna și primăvara. Se înțelegă, că săpatul de toamna trebuie altmintețea făcut, ca cel de primăvară.

Toamna nu bucățim bruiii, nici nu netezim pământul cu hârlețul, ci lăsăm bulgării mari. Dacă i- am zdrobi și netezi n' ar putea pătrunde în pământ aerul, umezeala și frigul. Tot felul de jivinii, rădăcini de burueni și altele se scot la suprafață, când săpăm, în preajma gerului și se prăpădesc.

Și gunoiul e mai bine să se facă de cu toamna, pentru că atunci se descompune bine, se amestecă cu pământul și primăvara la al doilea săpat se împrăștie și se amestecă bine.

Gunoiul de primăvară strică de multe ori, mai ales cel de cal, pentru- că nefiind dospit bine arde rădăcinile plantelor.

— **Societatea minieră »Concordia« din Abrud — în ajutorul meseriașilor români.** Membrul ajutor al »Reuniunii sodalilor din Sibiu« dl Leonte Pușcariu, funcționar la »Albina«, petrecând zilele trecute în Abrud, unde societatea minieră »Concordia« și- a ținut adunarea generală — și- a adus aminte de nobilele scopuri, ce reuniunea amintită le urmărește, scopuri de cari cu toți trebuie să fim încălziți și spre ajungerea cărora, cu toții trebuie să jertfim. Membrii prezenți, spre a împintena reuniunea în ceea- ce privește realizarea întemeierii halei de vânzare pe sama meseriașilor noștri, au dăruit la fondul de 20 bani următoarele sume: Societatea minieră »Concordia« 50 cor.; Aurelian Danciu, director de mine 1 cor.; Dr. Laurențiu Pop, adv. 2 cor.; Căndin David (Bucium) 1 cor.; Aviron Macaveiu (Bucium) 2 cor.; Petru Achim (Bucium); Petru Macaveiu (Abrud); Ioan Macaveiu (Bucium-Șasa); Nicolae Băeșan (Bucium); Dr. Max. Popovici, inspector la regia monopolurilor statului (București); Ioan Corcheș (Bucium); Ariton Popa, directorul »Detunetei« (Bucium); Dr. George David, avocat (Abrud); Șofron Stan, contabilul »Patriei« (Blaj); Daniil Gabor, ing. de comasație (Voila); Basiliu Maior, jude reg. fiecare cu câte 1 cor. Suma totală 67 cor. E de tot laudabil începutul făcut de frații grupați în jutul societății miniere »Concordia« în ce privește ajutorarea meseriașilor noștri. — D- zeu să le răsplătească jertfa adusă.

— **Spre știre!** Societatea »P. M.« din Budapesta ne transpune comunicatul oficios prin care s' a nimicit conculus tras de p' er de cele două mlădițe din Orăștie — David — Boca.

Luând act despre bărbăteasca procedură a bravei tinerimi universitare, le urăm succes în toate afacerile!

— **Miere amețitoare.** Albinele string miere și din flori de acelea, ale căror sucuri sunt narcotice. Mierea rezultată numai din asemenea flori poate să fie vătămătoare chiar și oamenilor, după cum s' au periat și soldații lui Xenophon, cari trecând prin Asia mică în apropiere de Trapezunt, au mâncat multă miere și au căzut într' un leșin, de ai fi crezut că sunt morți. Unele sucuri le amețesc chiar și pe albine, cari cad jos de pe flori. Așa vedem adesea ori că albinele amețesc de florile de teiu, și se desmeticesc abia după 10 — 15 minute, ca să treacă apoi la alte flori. Același lucru îl putem observa și cu floarea leandrului, pe care albinele de asemenea o vizitează.

— **Marile manevre regale române.** Iată manevra executată astăzi:

Corpul de sud se decide să atace pe dușman spre a' l deplasa dincolo de riul Rimna, ear' corpul de nord e forțat să primească lupta și ia dispozițiuni în consecință. Așează la Sud de satul Plăinești o divizie de infanterie (VI) desășurată, ear' cavaleria pe flăncul stâng lângă Căiața, în cursul nopții își întărește prin lucrări de geniu pozițiunea care nu- i este avantajoasă.

Primul atac s' a dat pe câmpia Ulmi, lângă Căeata, de cătră cavaleria corpului de sud, care însă e respinsă. Atunci corpul de nord luând ofensiva trimite cavaleria sa să urmărească pe dușman atăcându- i infanteria, corpul de sud se retrage în timp ce corpul de nord, îl urmărește până la Sihlea.

Manevra a reușit perfect, trupele au fost bine conduse și însuflețite de sipiritul disciplinei.

M. S. Regele s' a arătat foarte mulțumit de reușita manevrei de astăzi.

În timpul luptei, arbitrii au urmărit de aproape toate mișcările trupelor și și- au notat toate observațiunile lor pentru a putea să- și dea verdictul în mod conștientios.

— **Unde nu este porto postal?** Gloria da fi cea dintâi care a introdus libertatea postală cea mai nețermurită, și- o poate cu drept aroga mica colonie Cosme în Paraguay.

Acolo ajunge să arunci scrisoarea în cutie. De francare se îngrijește conducătorul oficiului postal pe spesele comunei. Cosme este o colonie de socialiști englezi, fondată la anul 1894 și așezată exclusiv pe baze socialiste. Pământul formează proprietatea comună a tuturor coloniștilor; munca se împarte între toți, asemenea și câștigul din muncă. Din 1895 Cosme posedă și oficiu postal, condus de unicul comerciant de acolo. În prăvălia ăstăuia se află și unica cutie de scrisori. Guvernul îi plătește pentru conducerea afacerilor postale și expediarea scrisorilor la proxima stațiune engleză, în depărtare de 13 miluri, o leafă lunară de 36 coroane în timbre postale. Ori cât de mică s' ar părea suma, dar' ajunge spre acoperirea speselor.

— **La mormântul lui Mihailu Vi- teazul.** Duminecă în 6 crt. s' a făcut un mare pelerinaj la mănăstirea Dealul, aproape de Tirgoviște, unde se află craniul marelui domn, ucis acum 300 ani pe câmpia Turzii. S' au deș, un două cununii: una de bronz, din partea Ligei culturale, ear' alta de frunze de stejar, din partea Uniunii generale a studenților. S' au ținut serviciu religios, discursuri, conferențe, s' au cetit poesii etc.

— **Un avis pentru pungași.** Un american bogat, plecând în vilegiatură, și- a lăsat casa fără nici un păzitor, afirmând însă la ușe următorul avis: »Domnilor hoți și spărgători! Toate obiectele mele de preț sunt păstrate la loc sigur. Prin dulapuri și gardoabe n' am decât niște lucruri vechi, fără nici o valoare. Cheile se află în dulapul din sufragerie. Dacă v' e îndoiți de așasta veți găsi și un cec de 50 dolari ca recompensă pentru ostelenile dvoastră. V' e rog, când veți intra să v' e ștergeți mai întâiu bine pe picioare și să nu- picați cu luminarea parchetului, îndatorându- m' e foarte mult«.

— **Transvaal.** Zilele acestea s' au împlinit doi ani, de când Burii luptă cu atăta bravură pentru apărarea țării lor contra Englezilor năvălitori. Succesul luptei de doi ani, pentru Englezi e aproape nul: adnectarea republicelor africane. Adnectarea aceasta însă e numai pe hârtie. Revoluția domnește în toate provinciile din Sud- Africa, cu toate măsurile aspre luate de Kitchener. Situația e favorabilă Burilor întră cât li- s' au alăturat toți Olandezii din Oranj și Natal și pe lângă aceste și acum în butul tuturor sfortărilor, lupta decurge pe pământ englez. Cu oastea ce au Burii azi și care după chiar calculele Englezilor se urcă la cifra de 27 mii combatanți, rășbioul s' e va îndelunga încă multă vreme. Perderile ce au îndurat Englezii în oameni și bani, pun pe gânduri serioase pe cei de acasă și tot mai multe sunt voiele, cari cer încheierea păcii.

— **Ce ție femeea!** Pe o stradă din New- York vindea un Italian șoareci albi. În jurul lui erau mai mulți privitori între cari și femei. Un șoricel sără pe una dintre doamnele cele mai elegante, care dând un țipet căză la pământ. Lute veniră și niște poliști, cari o duseră într' o prăvălie, unde abia se desmeteci după o jumătate de oră. Unul dintre ei recunoscu în ea pe cea mai primejdioasă criminală, care are la catastrul ei o mulțime de răniri făcute altora cu revolverul și cuțitul. Chiar era curentată pentru un omor. Bucuria poliției nu e mică, că a pus mâna pe ea. Întrebată, cum de- i este frică de un șoarece, și pe oameni îi înjunghie cu sânge rece, a răspuns: »Omul e om, dar' un șoarece — brr, te bagă în groază«!

1020—1901. kir. végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi Sp. 386/2 sz. végzése következtében Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt özvegy Löw Karolina szászvárosi lakos javára Józsa Ioan és társa szászvárosi lakosok ellen 84 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 25-én fogatósított biztosítási végrehajtás utján le foglalt és 760 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901-ik évi V. Sp. I. 386/6 sz. végzése folytán 84 kor. tőkekövetelés ennek 1901. évi július hó 20-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 69 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson adósok lakásán leendő eszközésére 1901. évi október hó 29.

napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1901. évi október hó 11-ik napján.

Rács Árpád,
kir. bir. végr.

1093—1901. kir. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1900 évi Sp. I. 785/3. sz. végzése következtében Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Matei Alexa kosztesdi lakos javára Janes Luon Kátana kosztesdi lakos ellen 132 kor. 80 fil. s jár. erejéig 1901. évi február hó 21-én fogatósított biztosítási végrehajtás utján le foglalt és 620 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, üsző, tinó, juhok és sertés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901-ik évi V. 40/6 sz. végzése folytán 62 kor. 50 fil. tőkekövetelés ennek 1900. évi július hó 10-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 17 kor. 74 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kosztesden adósok lakásán leendő eszközésére 1901. évi október hó 28. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1901. évi október hó 6. napján.

Rács Árpád,
kir. bir. végr.

1021—1901. kir. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1900. évi Sp. I. 639/3 sz. végzése folytán, Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Romosz községének valamint a többi alap és felülfoglaltatók javára Bogdaneszk György és társa szászvárosi lakosok eleni 648 kor. tőke, ennek 1900. évi 13/VIII.-től 5% kamatai, 96 kor. 40 fil. eddigi és 5 kor. 80 fil. árverési kitűzetési költségek iránt kielégítésként felül és lefoglalt és 2060 koronára becsült különféle asztalok, tükrök, székek, teke-asztal és egyéb ingok bírói árverésen el fognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi V. 668/4 sz. végzése folytán, a helyszinén vagyis Szászvároson adósok lakásán leendő eszközésére határidőül kitűzetik 1901. évi november hó 9-ik napjának délelőtti 8 órája a midőn is a fenti ingok esetleg becsáron alól, azonban csakis készpénz mellett fognak elárvereltetni, a befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi október hó 10-én.

Rács Árpád,
kir. bir. végrh.

857—1901. végreh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1901. évi 3263 sz. végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt „Alpiana“ takarékpénztár javára Oporik Iuon s. t. nagyosztroi és várhelyi lakos ellen 112 kor. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 20-án fogatosított kielégítés végrehajtási utján le foglalt és 812 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: disznok, széna és gabona nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járásbírótság 1901-ik évi V. 418/4 sz. végzése folytán 112 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi szeptember hó 19. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 66 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagyosztroon 1901. október d. e. 8, Várhelyi leendő eszközlésére 1901. évi október hó 26. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel

hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszegben, 1901. évi október hó 9. napján.

Szentmiklosy András, kir. bir. végreh.

Avis.

Stimații acționari ai institutului de credit și economii »Dacia«, în urma concludului Direcțiunii, se avisează, că ratele de câte 10% (10 coroane de acție) sunt a se răspunde (plăti) la cassă în prima a fieștecărei luni, începând cu 1 Noemvrie a. c. până la 1 Maiu 1902 st. n.

Orăștie 14 Octomvrie 1901 st. n.

1-3

Direcțiunea

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5 $\frac{1}{2}$ %.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezoluează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

Emerik M. Kováltsik

Orăștie, Hotel-Central.

S'a reîntors chiar acum din călătoria de cumpărări, aprovisându-și și completându-și magazia sa cu articli pentru trebuințele zilnice și de saison în mod și măsură extraordinară.

Prețuri foarte reduse!!!

pentru stofe vestminte pe seama doamnelor, barchete, casane, flanelle și m. a.

Să trăge deosebit luarea aminte la marile partii de felurite sorte de **pânzării** cu **prețuri peste măsură moderate și ieftine.**

Manufacturi, marfă curentă și bumbăcărie în mare și în mic.

Insemnate cumpărări de prilej!!!

Unica vênzare de inuri vestite în lume!!!

1-3

Preluare de cafenea și ospetărie.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că **cafeneaua și ospetăria** aflătoare în casele **Casinei maghiare** am preluat-o și cu ziua de **5 Octomvrie n. a. c. o am deschis.**

Vinuri excelente, I-a calitate de bere a firmei Dreher, așa numită „**Coroană**“, **culina cea mai bună, servioiu prompt și prețuri moderate.**

Prin toate acestea sperez, că voui câștiga bunăvoința on. public, pe care îl rog pentru binevoitorul sprigin.

Cu toată stima

Anton Sklenarik,

cafetier și ospetar.

2-3

Incepând cu ziua de azi mă îngrijesc și de vipt, atât în ospetărie cât și în afară.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros

Opuri ———

Bilete de log. ———

Broșuri ———

Circulare ———

Bil. de vizită ———

Invitări ———

Bilanțuri ———

Acții ———

Cap. de epist. ———

Placate ———

Ord. de dans ———

Adrese ———

Compturi ———

Note ———

Preț Curent. ———

Anunțuri ———

Registre ———

Imprintate ———

Couverte ———

Bilete de cun. ———

Etc. etc. etc. ———

Există deja de 13 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografie

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de prezent se bucură de sprigi-
nul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
această despre promptitudinea și
acurateța cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca unica tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.